

[Tholstrup.]

en afvikling af statens udlånsvirksomhed og har påpeget, at der ikke bliver flere penge til udlån, fordi pengene går gennem statens kasse. Til udlån i alt kommer netop kun så meget, som der opspares i alt. Vil man skaffe flere midler til udlån, må man føre en politik, som fremmer opsparingen, først og fremmest ved at sætte bremse på inflationen.

Det forslag, som det konservative folkeparti sammen med venstre stillede i sidste uge om at nedsætte grundskyldpromillen fra 6 til 4,8, ville have givet et bidrag til inflationen, altså til modarbejdelse af spareviljen. Vi har anvist veje til at bremse inflationen og derfor veje til at fremme spareviljen og til at fremskaffe kapital til sunde investeringer.

Nærværende forslag kan være en indledning til en afvikling af den statsfinansiering, som vi går imod, hvis man vil lade loven løbe ud i 1960, som omtalt i bemærkningerne til forslaget. Jeg vil gerne have et svar på, om det er den reelle hensigt, at denne lov skal løbe ud i 1960. Kan vi på forhånd få at vide, om de partier, som giver tilslutning til dette lovforslag, vil gå med til, at loven ophæves i 1960? Derved vil vi sikre os tilsagn til en afvikling af såvel statsfinansieringen som statsgarantien, og svaret herpå vil have indflydelse på retsforbundets stilling til lovforslaget.

Fordelen ved forslaget ligger i, at der kan opnås en mere markedsbetonet rente i stedet for en statsdirigeret urealistisk rente, som er så lav, at den frister til investeringer, som ellers ikke er rentable. Statens udlånsvirksomhed virker på den måde, at staten stiller borgernes penge til rådighed for investeringer, som bankerne ikke finder tilstrækkelig forretningsmæssig basis for. Skal vi fortsætte med statsfinansieringen eller dens afløser statsgarantien, vil landets borgere ikke kunne undgå forskelsbehandling. Det vil være en fordel at skaffe sig gode fortalere, og det er uheldigt, både når det drejer sig om den gældende lov og dette lovforslag.

I § 10 foreslås en risikopræmie, som staten skal tage, men det kan bankerne jo selv gøre. De kan selv oprette fonds for at kunne imødegå tab ved uheldige investeringer. Det behøver staten ikke at tage sig af. Alle lånesager skal på denne måde undergå

dobbelt behandling, først i banken og dernæst hos statens embedsmænd. Ophæver vi derimod loven i stedet for at ændre den, sparer vi denne dobbelte administration og dermed også udgiften for staten og for skatteyderne, og det vil vi hellere gå ind for.

Aksel Møller: Der er næppe noget i den stedfundne forhandling, som kan forekomme ganske overraskende. Jeg tror, at det konservative folkeparti, da det tilrettelagde det initiativ, det her har taget ved fremsættelsen af lovforslaget, må have ventet, at det ville gå, som det gik. Det er en stor pionergerning at tage sig på at prøve at bryde op fra den betragtning, at staten er en bedre og solidere formynder for folks investeringer og folks penge end banker og sparekasser og andre institutioner, som man tidligere betroede denne opgave. Det ærede medlem hr. Foss vil få en lang og tung vandring, før det er fuldstændig forstået.

Kun på ét område er der ved denne lejlighed sagt noget, som i og for sig kunne forekomme overraskende, hvis man ikke vidste, at vi nærmede os en valgtid, hvor ethvert forsøg på at få fortiden til at stå i en sløret belysning måske kan komme til at give den, der gør forsøget, en styver mere på valgdagen. Det ærede medlem hr. A. C. Normann var så venlig at sende et spark til den tidligere boligminister. Det ærede medlem fremhævede, at under ham voksede statsudlånene til boligbyggeriet. Det ærede medlem har ret, skønt det dengang, da den pågældende var boligminister, ikke netop var det, man angreb ham for. Man angreb ham for, at de ikke voksede hurtigt nok, og at byggeriet ikke fik et større omfang, end det fik, men det ærede medlem erindrers naturligvis ikke eller gjorde i alt fald ingen bemærkning om, at den forrige boligminister gjorde et forsøg på at forhøje ydelsessatsen og også gennemførte det, således at der på det tidspunkt blev opnået noget større overensstemmelse mellem statens rente som låntager og statens rente som långiver.

Det kan ikke ventes, at den slags ting skal være det første, der dukker op i hukkommelsen lige op imod et valg. Alt dette tilgiver jeg derfor det ærede medlem på den forrige boligministers vegne. Men det, som det for mig er væsentligt at få sagt ved denne